

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Verslag van het ingevolge artikel 5, sub d., j^o 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de minister van Financiën en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van de Belastingdienst op het terrein Belastingdienst/ belastingregio's voor de periode vanaf 2007

Den Haag, september 2011
drs. K. Zwart

Beleidsterrein

In de concept-selectielijst voor de zorgdrager minister van Financiën is een beschrijving van de taken van de Belastingregio's binnen de Belastingdienst opgenomen en een overzicht van de actoren waarvan de handelingen in het driehoeksoverleg aan de orde zijn gekomen.

Selectiedoelstelling en –criteria en belangen

Tijdens het opstellen van de selectielijst en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk plaats in de periode van maart tot en met september 2011.

Aan dit overleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als archiefdeskundige:
mw. M. Kieboom-van Gils (Belastingdienst)

als materiedeskundige:
T. van der Weele (Belastingdienst)
P. Brand (Digital Display)

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:
drs. K. Zwart, senior medewerker Acquisitie en Advies bij het Nationaal Archief.

Inhoudelijk verslag

Algemene opmerkingen

Onderhavige selectielijst is een organisatie lijst. De belastingsregio's zijn een uitvoeringsonderdelen, het beleid voor het terrein wordt geformuleerd op het departement. De lijst bevat hierdoor een beperkt aantal handelingen die gewaardeerd zijn met een bewaar waardering.

Hoofdstuk 6 van de selectielijst bevat een beschrijving en een lijst van stukken van blijvende waarde (SBW). Hier mee worden bedoeld alle documenten die moeten worden bewaard zo lang de belastingplicht of actualiteitswaarde (van het document) bestaat. Daarna verliezen deze documenten hun betekenis. Voor alle stukken van blijvende waarde geldt: vernietigen 7 jaar na beëindiging belastingplicht of na einde actualiteitswaarde van het document.

De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris merkt op dat de brede categorieën van de SBW lijst een grote bewaarlast tot gevolg zal hebben.

De vertegenwoordiger van de zorgdrager zegt dat de lijst Stukken van Blijvende Waarde (SBW) is in nauw overleg met het primair proces van de Belastingdienst tot stand gekomen. Dit zijn namelijk stukken die op termijn een keer vernietigd moeten worden, maar waarvan op het moment van archivering de vernietigingstermijn nog onbekend is. Het bekend raken van de vernietigingstermijn is afhankelijk van een "trigger", namelijk bij het einde van de belastingplicht (bijvoorbeeld als een onderneming failliet gaat). De vernietigingstermijn is daardoor pas in een later stadium te bepalen. Echter zolang er nog een belastingplicht is voor de particulier of ondernemer blijven deze stukken bewaard. Zodra de belastingplicht beëindigd wordt, dan gaat de vernietigingstermijn van vaak 7 jaar in, want uiteindelijk zijn deze niet van belang voor permanente bewaring en is overbrenging naar het NA niet aan de orde. Deze keuze is doorgevoerd voor alle selectielijsten van de Belastingdienst, omdat dit een werkwijze is die sinds jaar en dag bruikbaar is en gehanteerd wordt voor de eigen bedrijfsvoering. Omdat we onderkennen dat de bewaarlast groot is, wordt bij het verbeteren van de werkprocessen direct een link gelegd naar een verbetering van de inrichting van het archiveringsproces indien sprake is van SBW-documenten als neerslag van dat werkproces. Voor de memories van successie en voor de controledossiers wordt dit op korte termijn gerealiseerd.

Verder merkt de vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris op dat de term actualiteitswaarde nieuw is en zou graag een toelichting over deze term en de oorsprong ervan willen ontvangen.

Hierop licht de vertegenwoordiger van de zorgdrager toe dat het onderscheid einde belastingplicht of einde actualiteitswaarde een nieuw te implementeren werkwijze is. Waar het tot voor kort gebruikelijk was het einde van de belastingplicht als trigger te laten zijn voor het ingaan van de vernietigingstermijn bestaat nu ook de mogelijkheid het einde van de actualiteitswaarde deze trigger te laten zijn.

Voor de in de lijst stukken van blijvende waarde (zie hoofdstuk 6.1) beschreven categorieën gaat de vernietigingstermijn in na het einde van de belastingplicht. Voor een aantal categorieën is het echter niet noodzakelijk dat de vernietigingstermijn pas ingaat na het einde van de belastingplicht. Hiervoor geldt dat de vernietigingstermijn (al eerder) ingaat als de actualiteitswaarde van het document is verminderd. Voorbeeld: De

vernietigingstermijn voor controlerapporten gaat in nadat de aanslag onherroepelijk is geworden. Controle heeft plaatsgevonden, bezwaar en beroep zijn niet meer mogelijk. De actualiteitswaarde is op het moment dat de aanslag onherroepelijk is geworden beëindigd. De nadere uitwerking van de in hoofdstuk 6.1 beschreven categorieën is opgenomen in de ordeningsstructuur.

Aanvullend kan worden aangegeven dat de categorieën die zijn beschreven in het overzicht SBW (pagina 36 van de selectielijst) opnieuw beoordeeld worden in hoeverre een categorie valt onder einde belastingplicht óf valt onder einde actualiteitswaarde.

Voorbeeld: **akten** (bijvoorbeeld erfpacht) wordt beschouwd als stukken van blijvende waarde waarvan de vernietigingstermijn ingaat na einde belastingplicht en een **controlerapport** na einde actualiteitswaarde. Deze rapporten werden tot voor kort bewaard tot het einde van de belastingplicht. Nu wordt dit proces heringericht op basis van einde actualiteitswaarde. Dat betekent dat nadat de aanslag definitief is geworden het controlerapport zijn actualiteitswaarde heeft verloren. De controle heeft plaatsgevonden en bezwaar en beroep is niet meer mogelijk. Dus datum definitieve aanslag wordt de trigger op basis waarvan de vernietigingstermijn ingaat. De bewaarlast wordt hiermee duidelijk teruggebracht.

De werkprocessen binnen de Belastingdienst worden in het traject PSU heringericht. Daarbij aansluitend wordt ook het onderliggende archiveringsproces beoordeeld en waar nodig heringericht. In dit traject wordt tevens aangegeven welke SBW-documenten vallen onder de categorie "einde belastingplicht" dan wel "einde actualiteitswaarde" en wat dan dit einde van de actualiteitswaarde is. Vooral nog wordt deze informatie opgenomen in de ordeningsstructuur en in een volgende onderhoudsronde van de selectielijst wordt deze in het overzicht SBW (pagina 36 van de selectielijst) toegevoegd. Voor de vaststelling van de voorliggende selectielijst zal de tekst op pagina 35 worden uitgebreid met een toelichting hierop.

Ook de voorgestelde V termijn van 12 jaar in plaats van de standaard 7 jaar voor financiële gegevens roept vragen op bij de vertegenwoordiger van algemeen rijksarchivaris. Deze vraagt dan ook een verklaring voor de voorgestelde termijn van 12 jaar.

De vertegenwoordiger van de zorgdrager verklaard dit te wijzen op de Inkomstenbelasting (IB) en de Vennootschapsbelasting (VPB) waarin de V12-termijn wordt gehanteerd. Ook de Overdrachtsbelasting, de Kapitaalsbelasting en de Dividendbelasting kennen deze V12-termijn. Dit komt omdat deze belastingen raakvlakken hebben of verweven zijn met de IB en de VPB.

Zo vinden er binnen de Belastingdienst geregeld onderzoeken plaats naar (door belastingplichtigen niet eerder opgegeven) buitenlands vermogen. Procedures rondom deze onderzoeken en de mogelijkheden voor belastingplichtigen om na zoveel jaar alsnog gebruik te maken van de inkeerregeling, maken een langere bewaartermijn noodzakelijk. Voor inkomsten uit banktegoeden in het buitenland geldt een navorderingstermijn van 12 jaar (buitenlands vermogen)

Uitspraak Europese Hof:

Op 11 juni 2009 heeft het Europese Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-155/08 en C-157/08 besloten "dat de artikelen 49 EG en 56 EG aldus moeten worden uitgelegd dat zij zich niet ertegen verzetten dat, wanneer voor de belastingautoriteiten van een lidstaat spaartegoeden en inkomsten uit

deze tegoeden zijn verzwegen en deze autoriteiten geen aanwijzingen over het bestaan ervan hebben op basis waarvan zij een onderzoek kunnen instellen, deze lidstaat een langere navorderingstermijn toepast wanneer deze tegoeden in een andere lidstaat zijn aangehouden, dan wanneer zij in eerstgenoemde lidstaat zijn aangehouden" (par. 76).

Dit betekent concreet dat het Europese Hof van Justitie toestaat dat de navorderingstermijn van 5 jaar wordt verlengd tot 12 jaar indien sprake is van inkomsten en van vermogensbestanddelen, die zijn opgekomen of aangehouden in het buitenland.

Belasting over binnenlands vermogen navorderen

Wij mogen over binnenlands vermogen maximaal 5 jaar de belasting navorderen. In 2011 is dus nog een navordering mogelijk over 2006. Had u uitstel voor het doen van een aangifte in 1 van die jaren? Dan wordt de periode dat u uitstel had, opgeteld bij de navorderingstermijn van dat jaar.

Belasting over buitenlands vermogen navorderen

De belasting over buitenlands vermogen mogen wij 12 jaar navorderen. In 2011 is dus nog een navordering mogelijk over 1999. Had u uitstel voor het doen van een aangifte in 1 van die jaren? Dan wordt de periode dat u uitstel had, opgeteld bij de navorderingstermijn van dat jaar.

Uiteraard betaalt u naast belasting ook heffingsrente over het nagevorderde bedrag van de belasting.

Allen zijn akkoord met deze uitleg.

Opmerkingen bij afzonderlijke handelingen

Door de vertegenwoordiger van het Nationaal Archief zijn een aantal opmerkingen gemaakt over de indeling van de selectielijst en de formulering van enkele handelingen. Naar aanleiding hiervan is de selectielijst redactioneel aangepast.

Handeling 4: Het behandelen en toepassen van de hardheidsclausule

Aangezien deze handeling betrekking heeft op het toepassen en behandelen een uitzondering van vastgesteld beleid is vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris benieuwd naar de rol van de belastingdienst bij de handeling. In hoeverre is de dienst enkel uitvoerend of bestaat er ook ruimte voor de dienst om de minister te adviseren en is de toepassing van de clausule soms ook aanleiding voor het wijzigen van het algemene beleid?

De vertegenwoordiger van zorgdrager geeft aan dat de hardheidsclausule enkel betrekking heeft op de bevoegdheid van de minister van Financiën om in bepaalde gevallen een belastingwet verzwakt of zelfs in het geheel niet toe te passen vanwege de onbillijke gevolgen. De uitspraak is bindend voor de Belastingdienst en niet vatbaar voor bezwaar en beroep. De Belastingdienst is dus enkel uitvoerder en krijgt opdracht om conform het antwoord van de minister de zaak verder af te handelen. Vandaar uitsluitend een waardering met V.

Allen zijn na bovenstaande uitleg akkoord met de voorgestelde V waardering.

Handeling 9: Het selecteren van MKB- en MGO-posten op basis van risicosignalen (risicoselectie)

Handeling 10: Het vaststellen van selectieregels voor de automatische uitworp van aangiften.

De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris is benieuwd op basis waarvan dergelijke risicoselectie en selectieregels worden vastgesteld en vraagt zich af of hier geen sprake is van beleidsvorming.

De vertegenwoordiger van de zorgdrager licht toe:

Handeling 9: Deze handeling heeft betrekking op het selecteren van posten (aangiften) door het Risico Selectie Platform en de Klantcoördinator op basis van signalen en het vervolgens ter behandeling aanbieden van deze posten. Voor de risicoselectie wordt een aparte module in de Applicatie Transparante Klantbehandeling (ATK) gebruikt: SELA (Selectie Elektronische Aangifte). Hierbij wordt op aangifteniveau gekeken of iets door het systeem kan worden afgehandeld of dat het door de behandelaar moet gebeuren. Het betreft een uitvoerende handeling.

Handeling 10: Selectieregels zijn van te voren in de (automatische) behandelssystemen ingevoerde selectie-indicatoren. Jaarlijks worden deze selectieregels vastgesteld voor de automatische uitwerp van aangiften. Als tijdens de automatische afhandeling van een bepaalde aangifte, aan een of meer van deze criteria wordt voldaan, wordt de aangifte automatisch door het systeem uitgeworpen. Dit betekent dat deze aangifte vervolgens handmatig moet worden behandeld en kritisch zal worden gekeken naar de afwijkingen die aanleiding gaven tot de uitwerp.

Uit nadere toelichting door vertegenwoordigers van het LTO blijkt dat het bepalen van de selectiecriteria wordt ingegeven door een tweetal factoren, te weten 1) vaktechnisch inzicht en 2) bedrijfsvoering. Het LTO heeft hierin geen afstemming met het kernministerie en kan de keuzes zelf maken en vaststellen, bijvoorbeeld op basis van steekproeven of bedrijfsvoeringsafspraken.

Op grond van hiervan stel ik voor de waardering als uitvoering van beleid aan te merken.

Wel zal de selectielijst op dit punt (de opmerkingen onder handeling nummer 9) worden verduidelijkt.

Over een is gekomen dat de volgende tekst: *'de risicoselectie en wordt uitgevoerd door het Risico Selectie Platform en de Klantcoördinator. De selectiecriteria worden bepaald op basis van vaktechniek en bedrijfsvoeringsaspecten'*, als toelicht bij de handeling 9 wordt opgenomen.

Het verslag is voorgelegd aan de bij het overleg betrokken personen. Deze hebben hun goedkeuring aan dit verslag gegeven